

Biologiya: 18 savolli diagnostika va javob izohlari

Biologiya · 60 daqiqa · v1

Qisqa mazmun

Biologiya uchun 18 ta original mashq va tekshirish izohlari. O'quvchi yoki o'qituvchi tayanch bilimini aniqlashda foydalanadi; rasmiy imtihon savollari deb berilmaydi.

Maqsad va natijalar

Uch mavzu bo'yicha javobni tanlash, dalil bilan izohlash va keyingi mashq yo'nalishini aniqlash.

Jihozlar

Qog'oz yoki elektron nusxa, ruchka.

1. Hujayra va moddalar almashinuvi - 6 savol (15 daqiqa)

1. O'simlik hujayrasida fotosintez qaysi organoidda amalga oshadi?

- A) Ribosomada
- B) Xloroplastda
- C) Lizosomada
- D) Hujayra devorida

2. Oqsil sintezida bevosita qatnashuvchi organoid qaysi?

- A) Sentiola
- B) Ribosoma
- C) Vakuola
- D) Hujayra devori

3. Eukariot hujayraning asosiy genetik axboroti qayerda joylashadi?

- A) Faqat sitoplazma suvida
- B) Yadroda
- C) Faqat vakuolada
- D) Faqat hujayra devorida

4. Hujayra membranasining muhim vazifasi qaysi?

- A) Barcha moddani bir xil to'xtatish
- B) Moddalar o'tishini tanlab boshqarish
- C) Faqat oqsil ishlab chiqarish
- D) Faqat hujayrani yashil qilish

5. Fotosintezda organik modda hosil qilish uchun asosiy uglerod manbai nima?

- A) Karbonat angidrid
- B) Azot gazi
- C) Tuproqdagi qum
- D) Kislorod

6. Aerob nafas olishda kislorodning asosiy roli nima?

- A) DNKni darhol ko'paytirish
- B) Faqat hujayrani bo'yash
- C) Elektron tashish zanjirida oxirgi qabul qiluvchi bo'lish
- D) Oqsilni xromosomaga aylantirish

2. Irsiyat va ko'payish - 6 savol (15 daqiqa)

7. DNKning monomeri nima?

- A) Glitserin
- B) Nukleotid
- C) Aminokislota
- D) Monosaxaridning har qanday turi

8. DNKda adenin odatda qaysi asos bilan juftlashadi?

- A) Uratsil
- B) Guanin
- C) Sitozin
- D) Timin

9. Mejozning gameta hosil bo'lishidagi natijasi qanday?

- A) Har qanday hujayra bakteriyaga aylanadi
- B) Xromosomalar soni doim uch baravar ortadi
- C) Xromosomalar to'plami kamayadi
- D) DNK butunlay yo'qoladi

10. $Aa \times Aa$ chatishtirishida aa genotip ehtimoli qancha?

- A) 75%
- B) 50%
- C) 25%
- D) 100%

11. Bir organizmdan genetik jihatdan juda o'xshash avlod olish ko'proq qaysi ko'payishga xos?

- A) Faqat mejozga
- B) Jinssiz ko'payishga
- C) Faqat urug'lanishga
- D) Faqat chatishtirishga

12. Genotip va muhit ta'sirida namoyon bo'ladigan belgilar majmui nima?

- A) Faqat kariotip
- B) Faqat gameta
- C) Fenotip
- D) Nukleotid

3. Ekologiya va tajriba - 6 savol (15 daqiqa)

13. Oziq zanjirida organik modda yaratuvchi yashil o'simlik qanday ataladi?

- A) Faqat parazit
- B) Produtsent
- C) Faqat redutsent
- D) Birlamchi yirtqich

14. O'lik organik qoldiqlarni parchalovchilar qanday guruhga kiradi?

- A) Faqat produtsentlar
- B) Redutsentlar
- C) Faqat yirik o'txo'rlar
- D) Faqat changlatuvchilar

15. Yorug'likning nihol o'sishiga ta'sirini tekshirganda o'zgartiriladigan omil qaysi?

- A) Faqat daftar hajmi
- B) Natijani yozish rangi
- C) Yorug'lik miqdori
- D) Barcha sharoit bir vaqtda

16. Ikki guruh niholda faqat yorug'likni solishtirish uchun nimani teng saqlash kerak?

- A) Faqat o'lchash natijasini
- B) Faqat guruh nomini
- C) Suv, tur, yosh va tuproq sharoitlarini
- D) Faqat yorug'likni

17. Populyatsiya nimani anglatadi?

- A) Faqat bitta organizm organlarini
- B) Faqat jonsiz omillarni
- C) Muayyan hududdagi bir tur individlari majmuini
- D) Yer yuzidagi barcha turlarni

18. Tajriba natijasini takroriy o'lchash nima uchun kerak?

- A) Nazorat guruhini bekor qilish uchun
- B) Har doim istalgan javobni olish uchun
- C) Tasodifiy farqlar ta'sirini baholash uchun
- D) Faktlarni o'zgartirish uchun

4. Javoblar va tekshirilgan tushuntirishlar (10 daqiqa)

1. B. Xloroplastdagi xlorofill yorug'lik energiyasini yutib fotosintez jarayonida qatnashadi.
2. B. Ribosomalar axborot RNK asosida aminokislotalarni oqsil zanjiriga birlashtiradi.
3. B. Eukariotning asosiy xromosomalari yadroda joylashgan; ayrim organoidlarda ham DNK bor.
4. B. Membrana hujayra bilan muhit orasidagi almashinuvni tanlab boshqaradi.
5. A. O'simlik CO₂ tarkibidagi uglerodni organik birikmalarga biriktiradi.
6. C. Aerob jarayonda kislorod oxirgi elektron qabul qiluvchi sifatida qatnashadi.
7. B. DNK fosfat, shakar va azotli asosdan tuzilgan nukleotidlardan tashkil topadi.
8. D. DNKning komplementarlik qoidasida A-T va G-C juftlari hosil bo'ladi.
9. C. Mejoz diploid to'plamdan gaploid gametalar hosil bo'lishiga imkon beradi.
10. C. A va a gametalaridan AA, Aa, Aa, aa kombinatsiyalari kelib chiqadi; aa ulushi 1/4.
11. B. Jinssiz ko'payish bitta organizm asosida sodir bo'lib, avlod odatda unga juda o'xshash bo'ladi.
12. C. Fenotip organizmda kuzatiladigan belgilarni, genotip esa irsiy axborotni bildiradi.
13. B. Produtsentlar noorganik moddalardan organik modda hosil qiladi.
14. B. Zamburug'lar va ko'plab bakteriyalar qoldiqlarni parchalab moddalar aylanishiga hissa qo'shadi.
15. C. Mustaqil o'zgaruvchi - tajribada maqsadli o'zgartiriladigan omil, bu holda yorug'lik.
16. C. Boshqa omillarni nazorat qilish farqni aynan yorug'lik ta'siri bilan izohlashga yordam beradi.
17. C. Populyatsiya bir turga mansub, muayyan hududda yashovchi individlar guruhidir.
18. C. Takroriy o'lchovlar natijaning barqarorligi va tasodifiy xatoni baholashga yordam beradi.

5. Xatolar ustida ishlash (5 daqiqa)

Xato qilingan savollarni mavzuga ajrating. Izohni o'qib yangi misol yozing. So'ng saytning moslashuvchan mashq va aralash qayta sinovidan foydalaning.

Baholash

Har bir to'g'ri javob 1 ball. Jami 18 ball. Bu natija attestatsiya toifasi yoki milliy sertifikat darajasini belgilamaydi.

Moslashtirish

Savollarni oltilik guruhlariga bo'lib bering. Kerak bo'lsa matnni ovozli o'qing va qo'shimcha vaqt ajrating.

Mualliflik va tekshiruv

DarsMarket uchun mustaqil tayyorlangan o'quv namunasi. Rasmiy fan dasturining to'liq qamrovi emas; o'qituvchi mavzu va murakkablikni sinfiga moslaydi.